

Wojna obronna 1939

<https://1wrzesnia39.pl/39p/biogramy/8817,Halina-Wasilewska.html>

20.05.2024, 04:44

do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück i tam nie pozostaje bezczynna: organizuje "piątki", szkoli, prowadzi A.K., oficjalnie będąc "sztabowa" sali.

Po uwolnieniu obozu w Ravensbrück zostaje ewakuowana przez Szwedzki Czerwony Krzyż do Szwecji, skąd, staraniami władz 2 Korpusu, z pomocą 1-cj Dywizji Pancerniej w Niemczech, przywozi ją mjr. Maria Trojanowska (kdtka 317 Kompanii Transportowej 2-go Korpusu we Włoszech) na teren Niemiec okupowanych przez 1 Dyw. Panc. (strefa brytyjska). Początkowo na terenie Hagen (Niemcy Płn.) przewodniczy Komisji Weryfikacyjnej Żołnierzy-Kobiet z Armii Krajowej. W październiku 1946 r. obejmuje Komendę 2-go Batalionu pomocniczych wojsk kobiet 1-szej Dywizji Pancerniej, Mopoh. Na tym stanowisku pozostaje do demobilizacji, przeniesiona razem z 1 Dyw. Panc. z resztką kobiet 2-go Batalionu do Ontario w Anglii. Po zlikwidowaniu obozu w Ontario przebywa w ośrodku kobiecym w Calveley do ostatecznej demobilizacji z Polakami Sił Zbrojnych (Allied Forces).

Osiadła się w Stafford, kończy kurs kreślarski (zawsze miała duże zdolności do rysunków), pracuje w tym nowym zawodzie robiąc reklamy handlowe. Poza pracę zarabkowała nad Atlasem map historycznych Polski - miała już prawie wykonany. Kto przejął te jej prace - nie wiem.

Dane powyższe wzięłam z opracowania por. W.S.K. Janiny Skoszkievicz,

Biografia

Halina Wasilewska ps. „Krystyna” (21 III 1899 – 8 II 1961), ur. w Anglii (dokładnie na statku wiozącym rodziców do Anglii), córka pierwszego ministra spraw zagranicznych II RP Leona Wasilewskiego i Wandy z Zieleniewskich, starsza siostra niesławnej pamięci Wandy Wasilewskiej, działaczki komunistycznej. Studiowała na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, otrzymując absolutorium Wydziału

Filozoficznego. Po zrobieniu specjalizacji z biologii pracowała jako nauczycielka w gimnazjum żeńskim we Lwowie.

W latach I wojny światowej uczestniczyła w służbie sanitarnej I Brygady Legionów w Jabłonkowie, Kętach i w Wiedniu, a w 1918 r. była kurierką KN 2 POW w Krakowie. W przebraniu mężczyzny uczestniczyła w obronie Lwowa jako telefonista 6. kompanii 5. pp Legionów, a następnie brała udział w dalszych walkach z Ukraińcami jako dowódca patrolu telefonicznego 6. pap. W wojnie z bolszewikami nie uczestniczyła tylko dlatego, że zapadła na ciężką chorobę płuc. Po zakończeniu działań wojennych była jedną z organizatorek ruchu pwk. W latach 1928-1934 pełniła funkcję komendantki Okręgu Lwowskiego PWK i równocześnie kierowniczką kobiecego referatu WFiPW w Okręgowym Urzędzie WFiPW DOK VI Lwów. Od 1939 r. była komendantką Centrum Wyszkozenia Instruktoerek PWK w Warszawie. We wrześniu 1939 r. objęła komendę Kobiecego Batalionu Pomocniczej Służby Wojskowej przy Dowództwie Lwowskiej Brygady Obrony Narodowej. Brała czynny udział w obronie Lwowa aż do jego kapitulacji. W październiku 1939 r. została zaprzysiężona w Okręgu Lwowskim SZP. Od 1941 r. pełniła funkcję referentki wyszkolenia w Szefostwie WSK KG ZWZ w Warszawie. Aresztowana w 1943 r. i więziona na Pawiaku. 3 IV 1944 r. wywieziona do obozu koncentracyjnego w Ravensbruck. Po wyzwoleniu obozu została komendantką, w stopniu majora, 2. Batalionu Pomocniczej Służby Wojskowej Kobiet przy I Dywizji Pancerniej gen. Maczka w Meppen. Zmarła w Londynie. Pochowana na cmentarzu Eccleshaw w Stafford. Odznaczona była Krzyżem Niepodległości, dwukrotnie Krzyżem Walecznych oraz Medalem za Wojnę.

Oprac. Anna Eliza Markert

Zdjęcia

Kliknij aby powiększyć Biogram Haliny Wasilewskiej sporządzony przez Marię Szymkiewicz #2

... ułatwić akcję obrony Lwowa... 20 października 1939r., rozpo...
... Komendzie...
... Aresztowana przez Niemców na ulicy (podejrzany był dokument stwierdzający
"urodzona w Anglii"), więziona na Pawiaku od 20-go października 1940r.,
współpracuje z siatką łączności więziennej. Wywieziona 3 kwietnia 1944r.
do obozu koncentracyjnego w Ravensbrück i tam nie pozostaje bezczynna: or-
ganizuje "piątki", szkoli, jako ew. rezerwę A.K., oficjalnie będąc "sztabo-
wą" sali.

Po uwolnieniu obozu w Ravensbrück zostaje ewakuowana przez Szwedzką
Czerwoną Krzyż do Szwecji, skąd, staraniem władz 2 Korpusu, z pomocą 1-cj
Dywizji Pancernej w Niemczech, przywozi ją mjr. Maria Trojanowska (kódka
517 Kompanii Transportowej 2-go Korpusu w Niemczech) na teren Niemiec oku-
powanych przez 1 Dyw. Panc. (strefa brytyjska). Początkowo na terenie Han-
gen (Niemcy Półn.) przewodniczy Komisji Weryfikacyjnej Żołnierzy-Kobiet z Armii
Krajowej. W październiku 1946 r. obejmuje Komendę 2-go Batalionu
pomocniczych wojsk kobiet 1-szej Dywizji Pancerniej, Mopch. Na tym stanowisku
pozostaje do demobilizacji, przeniesiona razem z 1 Dyw. Panc. z resztą kobi-
let 2-go Batalionu do Ontario w Anglii. Po zlikwidowaniu obozu w Ontario
przebywa w ośrodku kobiecym w Calveley do ostatecznej demobilizacji z Pol-
skich Sił Zbrojnych (Allied Forces).

Opieka się w Stafford, kończy kurs krawiecki (zawsze miała duże
zdolności do rysunków), pracuje w tym nowym zawodzie robiąc reklamy handlo-
we. Poza pracę zarobkowała nad Atlasem map historycznych Polski - miała
już prawie wykonany. Kto przejął te jej prace - nie wie.

Dane powyższe wzięłam z opracowania por. W.S.K. Janiny Skozkiewicz,
drukowanego w Komunikacie Koła Żołnierzy-Kobiet w Londynie - kwiecień 1961
usuplementowałam je szczegółami późniejszymi.

/-/ Maria Szymkiewicz - ~~...~~

*Opracowano 29.12.78
Czytałam
Pr. 27.2.78*

Biogram Haliny Wasilewskiej sporządzony przez Marię Szymkiewicz #2

Kliknij aby powiększyć Biogram Haliny Wasilewskiej sporządzony przez Marię Szymkiewicz #1

Major W.S.K. HALINA WASILEWSKA

Major Halina Wasilewska urodziła się w Warszawie, w rodzinie inteligentnej i patriotycznej w odrodzonej Polsce - Leona Wasilewskiego, urodziła się w Anglii (dokładnie nie wiadomo gdzie) 20 października 1899 roku. Fala dziejowa wyrzuciła ją ponownie na brzeg angielski w 1947 roku. Zmarła dnia 8-go lutego 1961 roku w Stafford. Pochowana z honorami należnym majoro- wi W.S.K. z Armii Krajowej na cmentarzu londyńskim. Odmznaczona Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości i Złotym Krzyżem Zasługi.

Życie major Haliny Wasilewskiej to ofiarne i rzetelne WIERNA SŁUŻBA - Polsce.

Odważna w akcji i wyrażaniem opinii, prawa, szlachetna - była i jest (dla wielu z nas, które ją znały z I-ej i II-giej wojny światowej) - ideałem kobiety-żołnierza.

Odgradzająca się od otoczenia barierą pozorowanej surowości, była naturą szalenie wrażliwą, dobrą, serdeczną i ofiarną dla tych co ją znali bliżej, a przedewszystkiem ofiarną i uczciwą w pracy jaką wykonywała.

Wychowana w duchu patriotycznym domu rodziców, kończy gimnazjum w Kraw- kowie, Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie - otrzymuje absolutorium wy- działu filozofii. Potem specjalizuje się w biologii i pracuje jako nauczy- cielka w gimnazjum żeńskim we Lwowie.

Kierowana zasadami, wpojeniem przez dom rodzinny, zapatrzona w ideał niepodległej Polski walczy jako żołnierz w męskim przebraniu w artylerii legionowej, bierze czynny udział w pracach P.O.W. i jako żołnierz Ochotni- czej Legii Kobiet walczy w obronie Lwowa. W niepodległej Polsce jest jedną z organizatorek ruchu przysposobienia kobiet do obrony kraju. W latach 1922-1939 pracuje w Organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet w atopniu Inspektorki. Opracowała podręczniki dla wyszkolenia w hufcach i oddziałach P.W.K. ze "Szkoły wewnętrznej", "Organizacji Armii", "Strzelactwa" itp. jest zwolenniczką naukowej organizacji pracy, opracowuje metody pracy wyszkole- niowej. Do wybuchu II wojny światowej jest Komendantką Centrum Wyszkolenia Instruktorek P.W.K., szkoliąc i przygotowując kadry instruktorek dla hufców szkolnych, kursów P.W.K. w różnych stopniach do Wyższych Kursów Instruktorek skich włącznie, którymi sama kieruje.

We wrześniu 1939 roku Halina Wasilewska obejmuje Komendę Batalionu Kobiecego przy D-twie Brygady Obrony Narodowej we Lwowie. Bierze czynny udział

Biogram Haliny Wasilewskiej sporządzony przez Marię Szymkiewicz #1

Kliknij aby powiększyć Halina Wasilewska. Lata 20-te XX w.

Halina Wasilewska. Lata 20-te
XX w.

Kliknij aby powiększyć Halina Wasilewska. Lata 20-te XX w.

Halina Wasilewska. Lata 20-te
XX w.

Kliknij aby powiększyć Relacja
Janiny Jachimek o Halszce
Wasilewskiej, Warszawa,
16.02.1984 r.

12-30
46504

Relacja
Janina Jachimek

Ob. przyjeżdża do Ravensbrück chyba 1944 r. leżała w szpitalu na 9 bloku, tam się dowiedziała, że H. Wasilewska jest blokową "Cieloty" /namiot z cygankami i Żydówkami/.
W Szwecji 1945 r. dowiedziała się /Wrieksstał/, że jest H. Wasilewska w Szwecji, lecz była w innym obozie. Pewnego dnia komendant obozu powiedział, że właśnie zgłosiła się H.W. z prośbą listową, aby ją przyjąć do tego obozu, lecz na skutek udzielonych mu informacji, że to siostra Wandy - komunistki z Moskwy - odmówił przyjęcia.
Tę historię opowiedział w czasie obiadu ob. Janinie. Wówczas Niemirska po I-szym mężu dosłownie zwymyślała go na skutek czego wysłał drugi list do H. Wasilewskiej, zapraszając do obozu w Wrieksstał. Nie otrzymał odpowiedzi i Halszka nie przyjechała.
Ob. Janina obecnie Jachimkova, słyszała potem, że Halszka odleciała samolotem do Londynu. Nie pamięta daty.
Były więc razem w Ravensbrück i w Szwecji - ale się nie spotkały.

Zapisała Irena Monsińska

Warszawa, 16.II.1984 r.

HSz.
5.03.84

Kliknij aby powiększyć Relacja o
Halinie Wasilewskiej

Wspomnienie z relacji o Halinie Wasilewskiej

"Pierwszym wpięty wyrosła na mnie moja pierwsza komendantka z roku 1927 - Halina Wasilewska. Była pierwsza, spokojna, opasowana, bardzo zdalna i piętna. Uważała dosłownie podjęcie do nas. Umiała zasnąć w nocy przez umiarkowanie takich ideatów jak: obywatelstwo, tolerancja, ofiarność, a nade wszystko umiarkowanie spójny. Była wymagająca i spracowana. Wzrosty miły, zyskała miłe. Rozpoczął na nowo nankes - wzmocniłam, że muszę się uczyć, aby móc się po prostu potęczyć coar więcej i dłużej w cieszę jej dorównać."

Halina Wasilewska bardzo upodobała się do niej i umiała bez specjalnego wysiłku zdobywać metodami i radzając ją do usilnej pracy nad sobą dla dobra całego społeczeństwa."

HSz.

Relacja Janiny Jachimek o
Halszce Wasilewskiej,
Warszawa, 16.02.1984 r.

Relacja o Halinie Wasilewskiej

Podziel się:

Drukuj:

Drukuj tą stronę

Generuj PDF z tej strony